

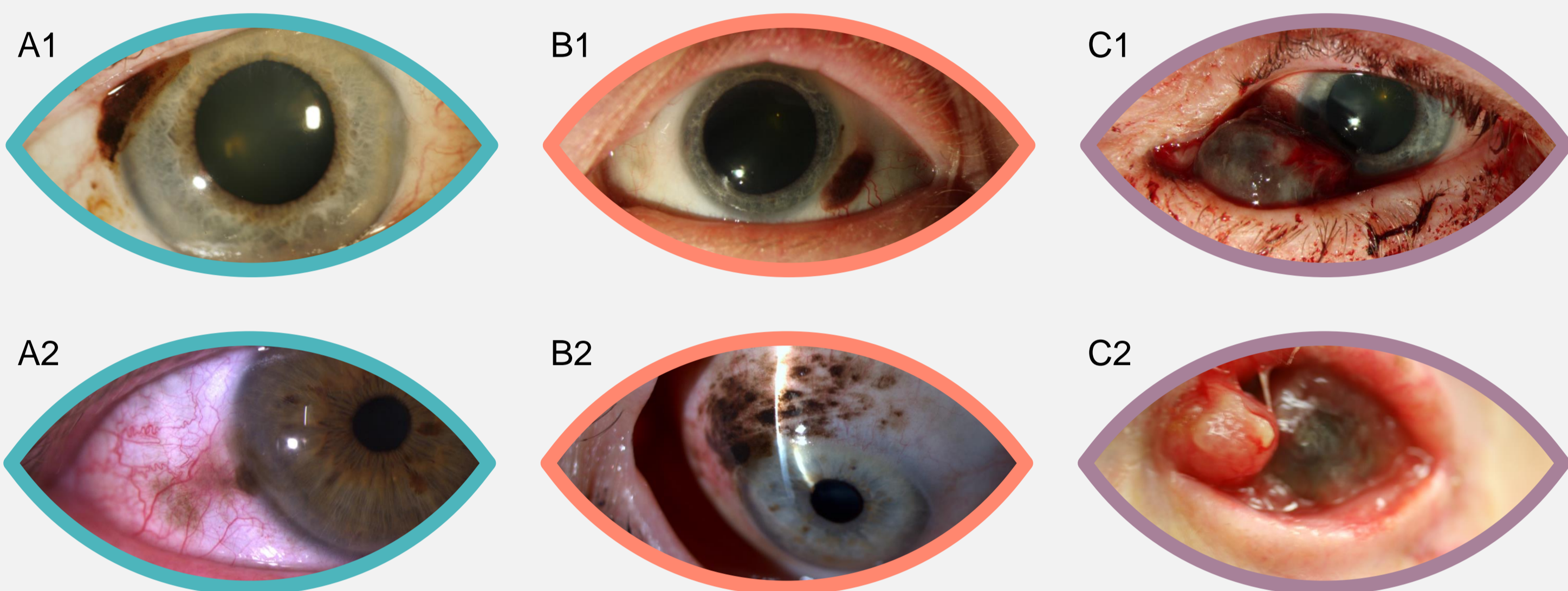
Konjunktivala melanom och deras förstadier i Sverige

Marco Arne Lumia Michalski, AT-läkare, sektionen för Ögononkologi, S:t Eriks Ögonsjukhus

Introduktion

Konjunktivalt melanom är en ovanlig men potentiellt allvarlig cancer som uppstår i bindhinnan, slemhinnan som täcker ögats vita del och ögonlockets inre del.

Liksom hudmelanom innebär konjunktivalt melanom en okontrollerad tillväxt av melanocyter - pigmentproducerande celler. De främsta riskfaktorerna är solbestrålning och förändringar som kan vara förstadier till cancer; primär förvärvat melanos (PAM) och konjunktivala nevi (födelsemärken).

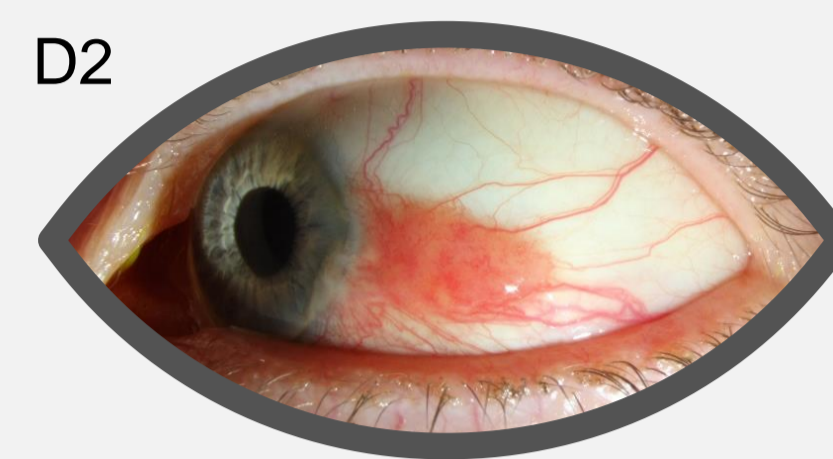
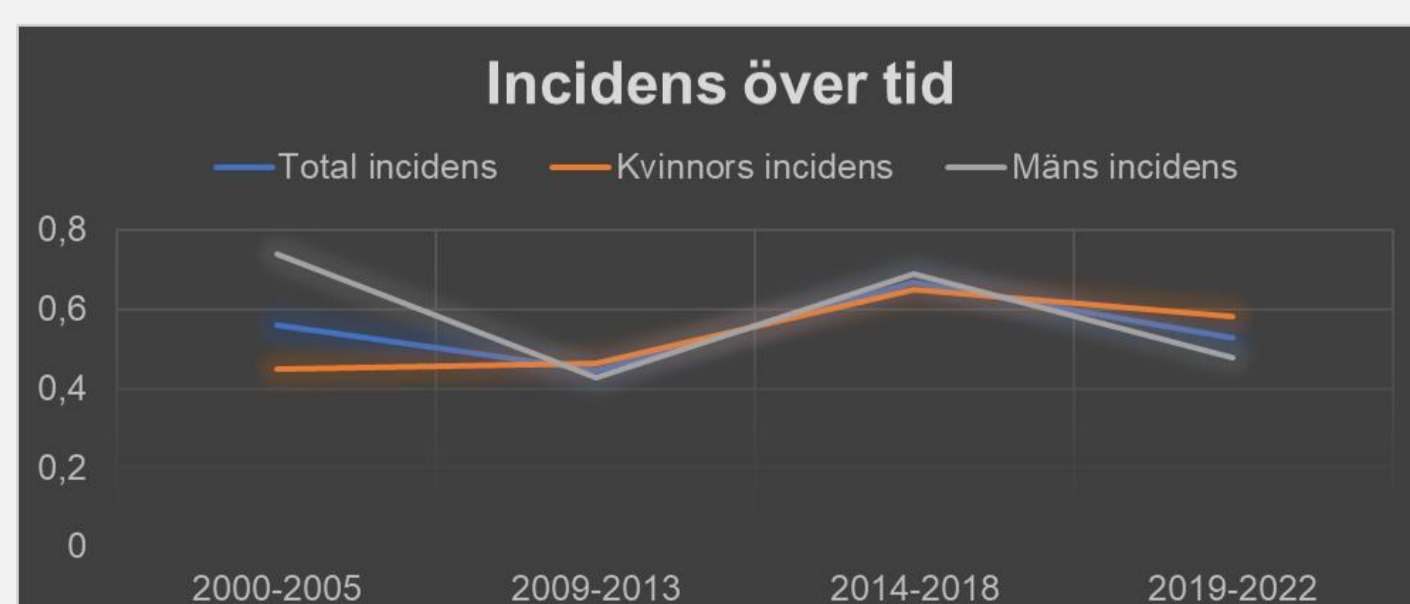
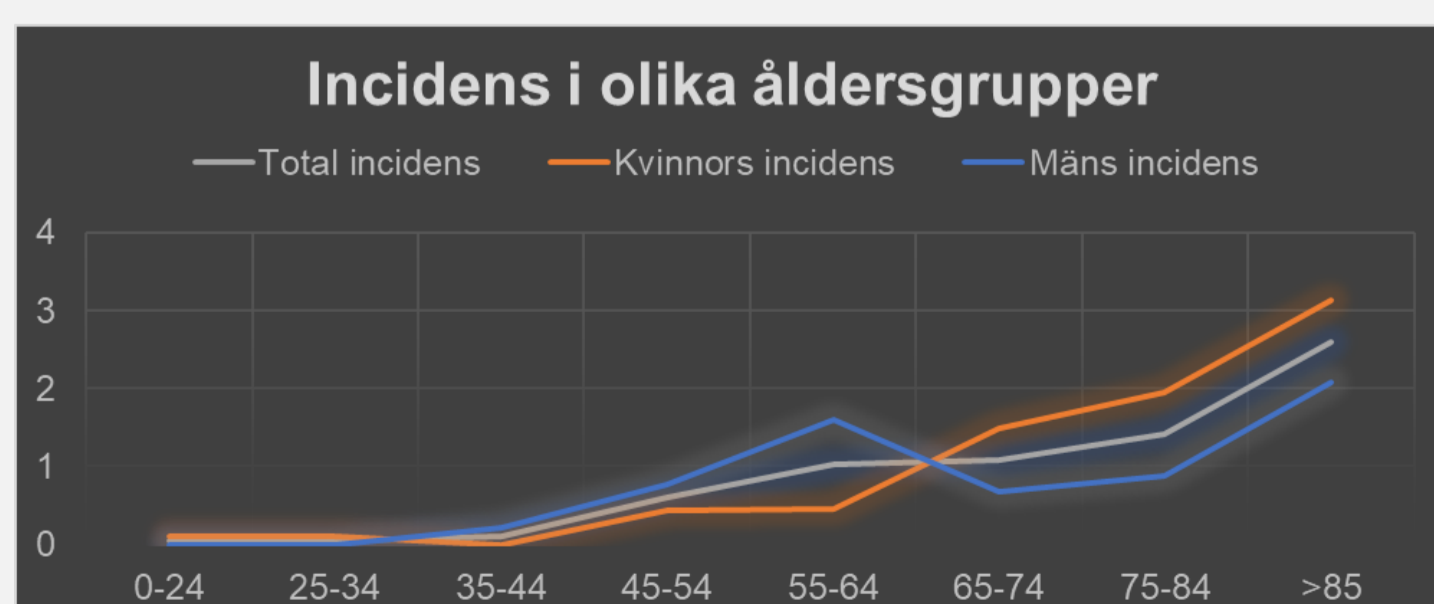
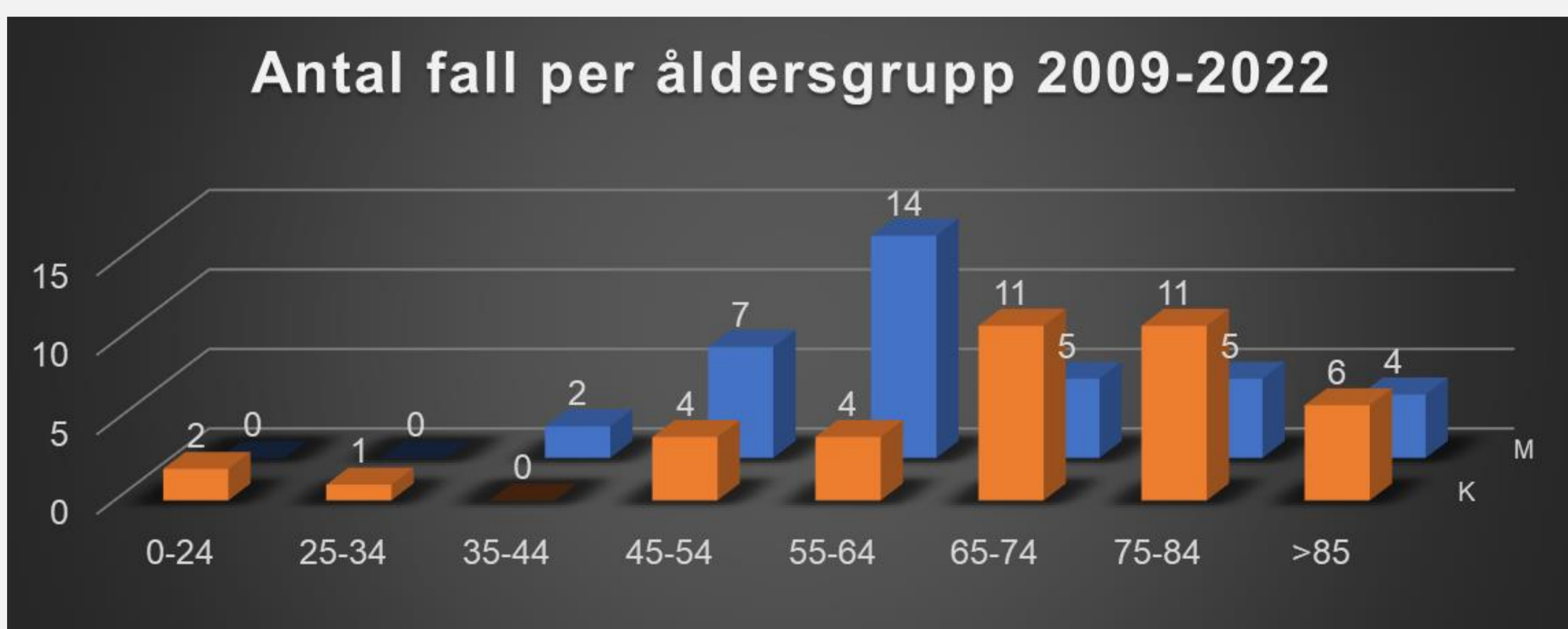

A1. Konjunktival nevus i konjunktiva som ligger på senhinnan.
A2. PAM
B1-B2 Konjunktivala melanom, det första nodulärt i formen och det andra diffust i formen
C1 och C2 Avancerat konjunktivalt melanom som har invaderat närliggande strukturer

Statistik

Konjunktivalt melanom, även om det är sällsynt med 4,5% (5-6 patienter per år) av diagnostiserade ögoncancerfall på S:t Eriks Ögonsjukhus, har en dödlighet på 30%.

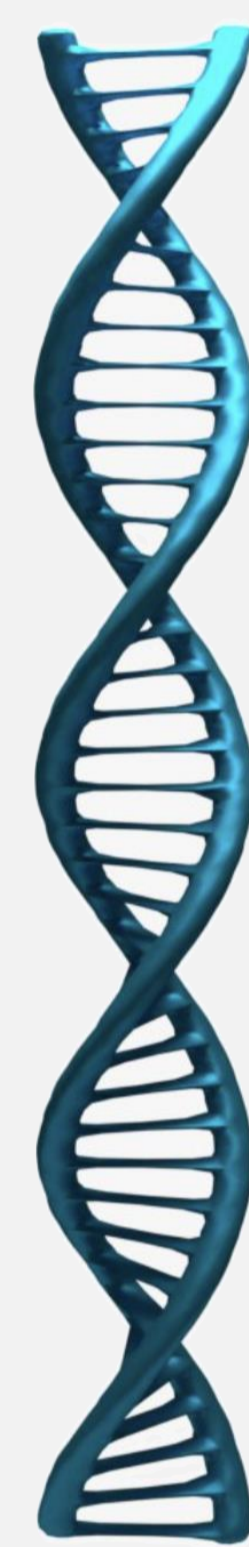
Vår forskargrupp genomför en ny studie, som hittills pekar på att det totala antalet nya fall per år i Sverige är oförändrat jämfört med för 15 år sedan, men med en märkbar förändring i könsfördelningen av patienterna: en ökning hos kvinnor och minskning hos män. Ytterligare fall från andra sjukhus väntar på undersökning vilket kan påverka slutresultatet något.

D1 Konjunktivalt melanom under övre ögonlocket, icke UV-exponerat
D2 Melanom i en högt UV-exponerad del av konjunktivan

Genetik

Genetisk analys av konjunktivala melanom visar olika genetiska profiler mellan UV-exponerade och icke UV-exponerade områden. Viktiga mutationer i gener som BRAF, NRAS och NF1 bidrar till dessa skillnader. Exomsekvensering, det vill säga en kartläggning av melanomens DNA, är en central del av detta projekt. Syftet är att dels analysera kända mutationer av betydelse, men också identifiera möjliga nya mutationer som spelar roll för behandling och prognos.

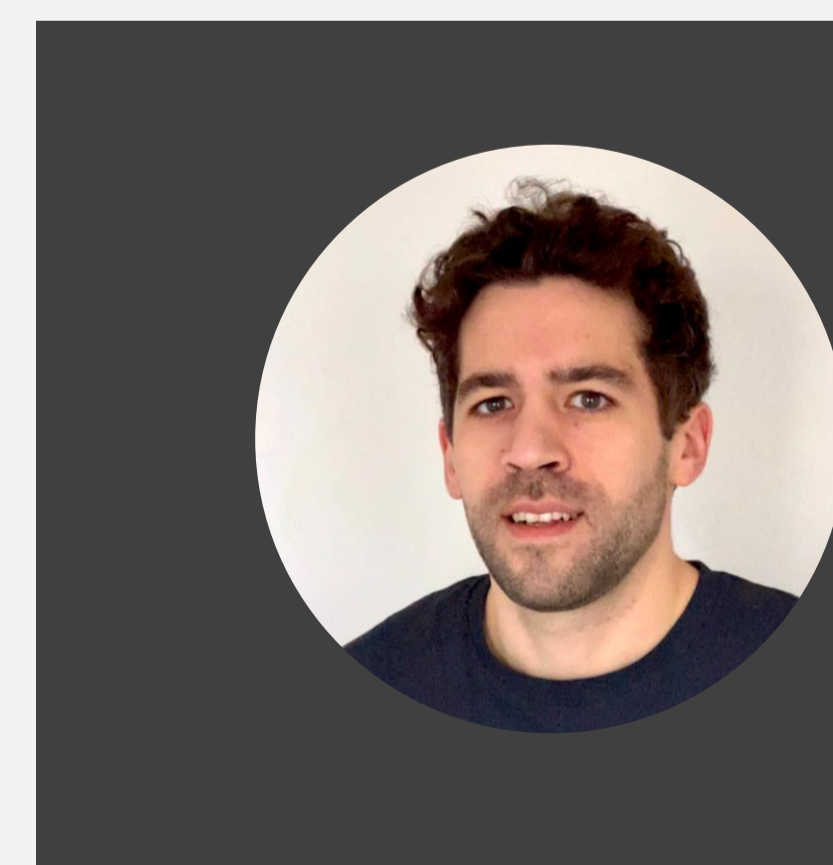
Vår forskargrupp kommer också genomföra en djupgående studie av förcancerösa förändringar, såsom PAM och nevi. Med sekvensering kommer mutationer avgörande för övergången från godartat tillstånd till malignt melanom kunna identifieras. Ett huvudfokus kommer att vara att jämföra genetiken hos PAM och nevi med melanom; denna jämförelse förväntas att fastställa delade och skilda genetiska egenskaper hos godartade respektive elakartade förändringar. När vi också kopplar det till molekylära likheter och skillnader kan vi förbättra våra diagnostiska möjligheter och skraddarsy behandlingsval för patienten.

Uppföljning

Konjunktivala melanom, kända för betydande mortalitet, sprider sig oftast via lymfsystemet, men ibland via blodbanan. Riktlinjer för hur och om patienterna ska övervakas skiljer sig åt i olika länder. I vårt projekt kommer samtliga patienter med konjunktivalt melanom i Sverige de senaste 15 åren att analyseras i detalj, i syfte att identifiera riskfaktorer för metastaserad sjukdom och död. Detta kommer ligga till grund för en uppdatering av Sveriges nationella riktlinjer för omhändertagande av dessa patienter.

E1-E2 Lymfkörtel- och lever-metastaser

Mitt forskningsprojekt syftar även till att fördjupa mig i andra konjunktivala tumörer, så som skivepitelcancer. Genom att öka vår förståelse för deras natur kan vi finna nya och mer effektiva behandlingsalternativ för patienterna.